

**Ierosināta lieta par pensijas pārrēķināšanu vai izmaksas pārtraukšanu bijušajām
militārpersonām**

2016. gada 15. janvārī Satversmes tiesas 2. kolēģija ierosināja lietu „Par likuma „Par valsts pensijām” pārejas noteikumu 42.¹ punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 91., 105. un 109. pantam”.

Apstrīdētā norma

Apstrīdētā likuma „Par valsts pensijām” norma nosaka: „Ja personai ir piešķirta citas valsts pensija par apdrošināšanas periodiem, kas ņemti vērā, piešķirot vai pārrēķinot Latvijas pensiju, Latvijas pensija pārrēķināma vai tās izmaksāšana pārtraucama, šos periodus izslēdzot, ja regulā Nr. 883/2004 vai Saeimas apstiprinātajos starptautiskajos līgumos nav noteikts citādi.”

Augstāka juridiska spēka normas

Satversmes 1. pants: „Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.”

Satversmes 91. pants: „Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā. Cilvēka tiesības tiek īstenotas bez jebkādas diskriminācijas.

Satversmes 105. pants: „Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.”

Satversmes 109. pants: „Ikvienam ir tiesības uz sociālo nodrošinājumu vecuma, darbnespējas, bezdarba un citos likumā noteiktajos gadījumos.”

Lietas fakti

Pieteikumu Satversmes tiesā iesniegušas vairākas fiziskas personas. Pieteikuma iesniedzēji pirms apstrīdētās normas spēkā stāšanās saņēmuši gan Latvijas Republikas vecuma pensiju,

gan Krievijas Federācijas piešķirto izdienas pensiju kā bijušās militārpersonas. Piemērojot apstrīdēto normu, viņu (Latvijas Republikas maksātā) vecuma pensija tika samazināta vai pensijas izmaksu pārtrauca.

Pieteikuma iesniedzēji uzskata, ka Satversmē viņiem ir garantētas tiesības turpināt saņemt piešķirto Latvijas Republikas vecuma pensiju, un, ka viņiem bija pamats paļauties, ka pensija saglabāsies un ka tās izmaksa netiks pārtraukta. Apstrīdētā norma, pēc pieteikuma iesniedzēju domām, neatbilst Satversmē garantētajām tiesībām uz sociālo nodrošinājumu, tiesībām uz īpašumu, kā arī vienlīdzības principam un tiesiskās paļāvības principam.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2016. gada 15. martam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2016. gada 15. jūnijs. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze
Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv
67830748, 29813216